

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัย เรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี มีวิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้าเป็นลำดับ ดังนี้

1. วิธีการศึกษา
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การสร้างและประเมินคุณภาพเครื่องมือ
5. วิธีและระยะเวลาการเก็บรวบรวมข้อมูล
6. วิธีประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล

วิธีการศึกษา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ดำเนินการศึกษา 2 แบบ คือ

1. การศึกษาข้อมูลเอกสาร รวบรวมข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ ทั้งที่เป็นทฤษฎีแนวคิด และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. การวิจัยเชิงสำรวจ เก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยแบบสอบถามได้สร้างขึ้นมาเพื่อเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มประชากรศึกษา คือ ประชากรขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ประชากรตำบลหนองบัว อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี ซึ่งประกอบด้วย 6 หมู่บ้าน จำนวนทั้งสิ้น 913 ครัวเรือน (สำนักงานทะเบียนอำเภอเมืองจันทบุรี 18 ตุลาคม 2555)
2. กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา ได้แก่ ประชากรที่เป็นหัวหน้าครัวเรือนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี จำนวน 278 คน ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งส่วน โดยการกำหนดขนาดของตัวอย่างตามสูตรของ Yamaneyne (1970, p. 886) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากรซึ่งมีค่าเท่ากับ

e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้กำหนดไว้ไม่เกิน 5 %

$$n = \frac{913}{1 + (913 \times 0.05^2)}$$

$$n = 278$$

กลุ่มตัวอย่างที่จะทำการศึกษานี้ จะถูกกำหนดจากครัวเรือนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี จำนวน 913 ครัวเรือน ซึ่งแบ่งออกเป็น 6 หมู่บ้าน โดยใช้วิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนของประชาชนที่อาศัยอยู่ในครัวเรือนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี แต่หมู่บ้าน (Proportional to Size) ดังตารางที่ 2 ต่อไปนี้

$$\text{จำนวนกลุ่มตัวอย่าง} = \frac{\text{จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด} \times \text{จำนวนประชากรในแต่ละหมู่บ้าน}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$$

ตารางที่ 3 จำนวนประชากรเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว และจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

ชื่อหมู่บ้าน	ประชากร (ครัวเรือน)	กลุ่มตัวอย่าง (ครัวเรือน)
หมู่ 1 บ้านเกาะพลอง	179	55
หมู่ 2 บ้านปลายเนิน	86	26
หมู่ 8 บ้านเนินโพธิ์บน	104	32
หมู่ 9 บ้านเนินโพธิ์ล่าง	236	72
หมู่ 10 บ้านเสม็ดงาม	122	37
หมู่ 11 บ้านเสม็ดงาม	186	56
รวม	913	278

เมื่อได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างตามที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นแล้ว ผู้ศึกษาได้ดำเนินการโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามซึ่งประกอบด้วย 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบได้ตามรายการ (Check-list) จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 การศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี เป็นแบบสอบถามที่ให้แสดงความคิดเห็นตามระดับความคิดเห็นมี 4 ระดับ เกณฑ์การให้คะแนนตามมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ (Rating Scale) โดยมีรายละเอียดคำถามทั้งสิ้น 24 ข้อ

การสร้างและประเมินคุณภาพเครื่องมือ

ในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้กำหนดตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดที่กำหนด โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. การสร้างแบบสอบถาม มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้
 - 1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และขอคำแนะนำจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อเป็นแนวทางการกำหนดกรอบแบบสอบถาม
 - 1.2 จัดสร้างแบบสอบถามตามกรอบที่กำหนด โดยพิจารณาเนื้อหาตามวัตถุประสงค์และลักษณะงานที่ศึกษา
 - 1.3 นำแบบสอบถามไปเสนอผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาตรวจสอบ พร้อมขอคำแนะนำเพื่อแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่อง
 - 1.4 นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วไปทดสอบกับประชากรในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว
2. การทดสอบแบบสอบถาม เมื่อสร้างแบบสอบถามเสร็จแล้วก่อนที่จะนำไปใช้สอบถามประชากรในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว ผู้วิจัยได้ทำการหาความเชื่อถือได้ (Reliability) และหาความเที่ยงตรง (Validity) ดังนี้
 - 2.1 การตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity)

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามฉบับร่างที่สร้างขึ้นเสนอผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ว่าแบบสอบถามที่

สร้างขึ้นนั้นตรงกับเนื้อหาที่ต้องการวัดหรือไม่ รวมทั้งตรวจสอบด้านภาษาที่ใช้ การวางรูปแบบข้อความต่าง ๆ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น และนำแบบสอบถามที่แก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ เสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาหาความเที่ยงตรง ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านประกอบด้วย

2.1.1 นายสมโภชน์ ชินวงศ์ นายกองกำกับการบริหารส่วนตำบลหนองบัว

2.1.2 นายวรเทพ มัจฉาชีพ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว

2.1.3 ผศ.ดร.พงษ์เสฐียร เหลืองอลงกต ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาจันทบุรี

2.2 การทดสอบเพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) โดยนำแบบสอบถามดังกล่าวไปสอบถามประชากรในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว จำนวน 30 คน ดังนั้นแบบทดสอบที่ดีควรมีค่าความเชื่อมั่นอย่างน้อย .75 แบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .92 ซึ่งถือว่าเป็นค่าที่เชื่อถือได้

3. ลักษณะและรายละเอียดของแบบสอบถาม แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถาม ข้อมูลทั่วไปของประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือน ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ และเติมคำในช่องว่างจำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี ที่ให้แสดงความคิดเห็นตามระดับความคิดเห็นมี 4 ระดับ เกณฑ์การให้คะแนนตามมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ (Rating Scale) (บุญชม ศรีสะอาด, 2546, หน้า 162) ให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็น โดยใช้เกณฑ์การแปรผล ดังนี้

1	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด
2	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
3	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
4	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด

จำนวน 24 ข้อ โดยกำหนดรายละเอียดคำถามในแบบสอบถามตามความมุ่งหมายที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ใน 6 ด้าน ประกอบด้วย หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า

วิธีและระยะเวลาการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากวิทยาลัยบริหารรัฐกิจศูนย์จันทบุรี เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี
2. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลจากประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว ซึ่งเป็นประชากรกลุ่มเป้าหมายที่จะศึกษา โดยนำแบบสอบถามไปให้โดยตรงด้วยตนเอง พร้อมทั้งชี้แจงรายละเอียดและวัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม โดยให้ออกาสผู้ตอบแบบสอบถามได้ทำแบบสอบถามอย่างอิสระ แบบสอบถามทั้งหมดจำนวน 278 ชุด สามารถเก็บคืนและตรวจสอบความสมบูรณ์ได้ทั้งหมด 278 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

วิธีประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำข้อมูลที่รวบรวมได้แล้วมาตรวจสอบความถูกต้อง และความเรียบร้อย จากนั้นนำมาจัดระเบียบข้อมูลเพื่อเตรียมการสำหรับการวิเคราะห์ทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูป เพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Sciences, SPSS) ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

- 1.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของแบบสอบถาม หลังจากดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตัวเอง และได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ครบถ้วน จำนวน 278 ชุด
- 1.2 บันทึกข้อมูลที่เป็นรหัสลงในแบบบันทึกข้อมูลและเครื่องคอมพิวเตอร์ตามลำดับ
- 1.3 ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์
- 1.4 เขียนคำสั่งการใช้ค่าทางสถิติ เพื่อไปวิเคราะห์ด้วยโปรแกรม SPSS แล้วนำการประมวลผลข้อมูล (Print out) มาวิเคราะห์ค่าทางสถิติ

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

- 2.1 ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ สถิติที่ใช้ คือ สถิติเชิงพรรณนา อธิบายด้วยค่าร้อยละ (Percentage) และค่าความถี่ (Frequency)
- 2.2 ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี สถิติที่ใช้คือ สถิติเชิงพรรณนา อธิบายด้วยค่าร้อยละ (Percentage) ค่าความถี่ (Frequency) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยมีเกณฑ์ในการวิเคราะห์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2546, หน้า 162)

$$\begin{aligned}
 \text{สูตรการหาอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{ค่าสูงสุด-ค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้นที่ต้องการ}} \\
 &= \frac{4-1}{4} \\
 &= 0.75
 \end{aligned}$$

ค่าเฉลี่ย 3.26-4.00 เห็นด้วยมากที่สุด หมายถึง มีการบริหารงานตามหลัก
ธรรมาภิบาลดีมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.25 เห็นด้วยมาก หมายถึง มีการบริหารงานตามหลัก
ธรรมาภิบาลดีมาก

ค่าเฉลี่ย 1.76-2.50 เห็นด้วยน้อย หมายถึง มีการบริหารงานตามหลัก
ธรรมาภิบาลน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.75 เห็นด้วยน้อยที่สุด หมายถึง มีการบริหารงานตามหลัก
ธรรมาภิบาลน้อยที่สุด

การทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติเชิงอนุมานทดสอบความแตกต่างระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามโดยใช้สถิติ t-test สำหรับเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปรอิสระที่มี 2 กลุ่ม และใช้สถิติ One-Way ANOVA สำหรับเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปรอิสระที่มี 3 กลุ่มขึ้นไป และหากพบว่ามี ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 จะทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการ LSD (Least Significant Difference Test)